

ИСЛОХОТЛАРНИ ЯНАДА ТАКОМИЛЛАШТИРИШГА ҚАРАТИЛГАН МАСАЛАДАР МУҲОКАМА ҚИЛИНДИ

Фракция йиғилиши

Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги "Адолат" СДП фракциясининг навбатдаги йиғилишида ҳалқимиз ҳәтини янада фаровонлаштириш, юртимиздаги ислохотларни янада такомиллаштиришга доир қонун лойихалари атрофлича муҳокама қилинди.

Дастлаб Президентимизнинг Шанхай ҳамкорлик ташкилотига аъзо давлатлар раҳбарлари кенгашининг маҳлисидаги нутқининг мазмун-моҳияти ва аҳамияти ҳақида сўз юритилди.

Шунбу нуфузли анжуман ва унда давлатимиз раҳбари томонидан

иллари суринган ташаббуслар ҳалқаро ижтимоий-сийёй ва таҳлил доиралари вакиллари томонидан катта қизиқиши билан кутиб олинганди қайд этилди.

Президентимизнинг ҳамжиҳатлик борасидаги мұхым ташаббуслари ҳамда "Самарқанд руҳи"

келажакдаги ҳалқаро муносабатлар ва глобал ўзаро таъсир доирасида алоҳида аҳамият касб этиши таъкидланди. Шубу нутқдан келиб чиқиб, партия ва унинг Қонунчилик палатасидаги фракция олдида турган вазифалар белгилаб олниди.

Шунингдек, йиғилища "Наркологик касаллуклар профилактикаси ва уларни даволаш түғрисида"ги Узбекистон Республикаси қонунига ўзgartишлар киритиши ҳақида"ги қонун лойиҳаси ҳам муҳокама қилинди.

Мазкур ҳужжат билан ички ишлар органдарига ўз ташаббусига кўра наркологик касаллукка чалинганд шахсларни мажбурий даволашга юбориш юзасидан ҳужжатларни тайёрлаш ва расмийлаштириш ҳуқуқини бериш на-зарда тутилмоқда.

Йиғилища муҳокама этилган қонун лойиҳалари бўйича депутатлар томонидан партия позициясидан келиб чиқсан ҳолда таклиф ва муносабатлар билдирилди.

"Адолат" СДП матбуот хизмати

Конституциявий ислоҳот

ЖАМОАТЧИЛИК ТАКЛИФЛАРИ ИНОБАТГА ОЛИМОҚДА

Конституциявий қонун лойиҳасининг умумхалқ муҳокамаси мөбайнида аҳолидан келиб тушган таклифларни Олий Мажлис Қонунчилик палатаси масъул қўмиталари томонидан умумлаштириш ва шу тариқа қонун лойиҳасини маромига етказиш ишларни давом этмоқда.

Умумхалқ муҳокамасидан кейин ҳам кенг жамоатчиллик томонидан билдирилган тавсия ва таклифлардан келиб чиқкан ҳолда қонун лойиҳаси янги нормалар билан бойитилмоқда.

Жумладан, 45-моддага қўйидаги норма киритилиши таклиф этилмоқда:

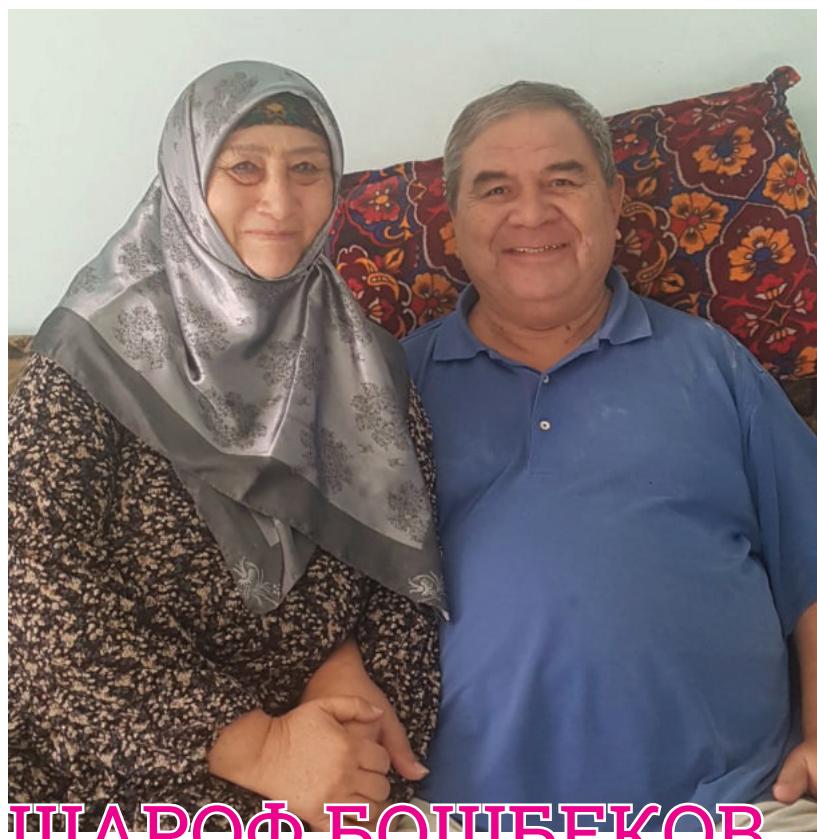
"Давлат ногиронлиги бўлган шахсларнинг ижтимоий, иқтисодий ҳамда маданий соҳалар обьектлари ва хизматларидан тўлақонли фойдаланиши учун шарт-шароит яратади, ишга жойлашишига, таълим олишига кўмаклашади, зарур аҳборотни тўсқинликсиз олиш имкониятини таъминлайди".

46-моддадан ҳам кўйидаги қўшимча 2-қисм билан тўлдириш режалаштирилмоқда:

"Давлат хотин-қизлар ва эркакларга жамият ҳамда давлат ишларини бошқаришида, шунингдек давлат ва жамият ҳаётининг бошқа соҳаларида тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятларни таъминлайди".

"Адолат" СДП матбуот хизмати

Машҳурларнинг аёллари

ШАРОФ БОШБЕКОВ

“Темир хотин” пъесаси драматургга катта шуҳрат келтириди. Шу асосда яратилган кинофильмни кўрмаган киши бўлмаса керак. Бу кино қанча эфирга узатилса ҳам тақрор-тақрор томоша қилишдан чарчамайди одам.

Юртимизда ёзувчи-ижодкорларнинг сафи ҳам кенг, асарлари ҳам кўп. Улар орасида истеъоддли драматург, Давлат мукофоти совриндори, "Меҳнат шуҳрати" ордени соҳиби Шароф Бошбековнинг ўрни ҳам, асарлари салмоқли.

Адибнинг "Тушов узган тулпорлар", "Эшик қоққан ким?", "Қасосли дунё", "Эски шаҳар гаврошлари", "Тақдир эшиги" каби драма, қисқа метражли фильм ва комедиялари, "Шаъриф ва Маъриф", "Юзиз", "Тилла бола", "Масҳараబоз", "Фарҳод ва Ширин" фильмлари (сценарийларини ёзиш баробарда режиссёр сифатида ҳам ижод қилган), "Чархпалак" видеофильми, "Тенгтак фариштапар", "Зўрдан зўр чиқса" каби саҳна асарларини томоша қиласканмиз, гоҳо мийигимизда, гоҳо қотиб-қотиб кулганмиз, кулги жараёнда аччиқ ҳақиқатларни англаб, кўзларимиз ёшланган...

Айниқса, "Темир хотин" пъесаси драматургга катта шуҳрат келтириди. Шу асосда яратилган кинофильмни кўрмаган киши бўлмаса керак. Бу кино қанча эфирга узатилса ҳам тақрор-тақрор томоша қилишдан чарчамайди одам.

Лойиҳамизнинг бугунги меҳмони ана шундай истеъоддли драматург Шароф Бошбековнинг рафиқаси – бутун ҳаётнинг маъносини, ижод лаззатини, касб шон-шуҳратини, ҳузур-ҳаловат ва баҳтини турмуш ўртоғининг биргина таъбассумида, саломатлигига деб билган меҳрибон аёл МАВЖУДА опа САИДАМИН қизидир.

6

Аччиқ, аммо очик гаплар

ЯНГИ ҚУРИЛИШЛАР БАҲОНАСИДА...

ҲАМИД ОЛИМЖОН ВА ЗУЛФИЯ ЯШАГАН УЙ
БУЗИЛМОҚДА

БУ ҮЙДА
1931-1941
йилларда отокли
совет шоирини
ҲАМИД ОЛИМЖОН
яшаган ва нуқод килган

В этом доме
жил и работал
выдающийся
советский поэт
ҲАМИД АДИМДЖАН
1931-1941 гг.

Гуржистонда маданият тарихига оид бўлса, ўлган отнинг тақасини ҳам бахмалга қадаб, осиб қўйишар экан.

Абдулла ҚАҲХОР

Түйхат ўрнида

Қаҳрамон акани биринчи марта 1989 йили Тошкент шаҳридана Талабалар шаҳарчасида учратганман. Шаңда мен ТошДУ (хозирги ЎзМУ) хорижий филология факультетининг биринчи курсида, у киши эса тарих факультетининг сўнгиги курсида ўқир эдик.

Тарих илмининг фидойиси

Қодир ЖҮРЕВ,
сиёсий фанлар доктори

Қаҳрамон ака менда ҳақиқий зиёти инсон сифатига таасурот қолдиган. Унинг билимга чаноқ ва ўт тиришкөклигига юриш-туршидан шундоққина кўриниб турарди. Нукул ҳар хил юмушлар билан банд бўлиб, қаергайдир шошгани шошган эди. Бундан ташқари, у кишини университет кутубхоналаридан, шунингдек, ҳар хил маънавий-матрифий тадбирларда ва иммий анжумантарда ҳам тез-тез учратиб турардим.

Қаҳрамон ака тарих факультетини битиргандан сўнг, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг Тарих институтида аввал аспирантура, сўнгра эса докторантурда таҳсил олди. Мен ушбу йиллар давомида Қаҳрамон ака билан учрашмаган бўлсан-да, лекин у кишининг кўп қиралли илмий фанолигини кузатиб, нашр қылган мақола ва китобларини мунтазам ўқиб борар эдим. У кишининг иммий ўзуклари ҳақида хабар топсан, гёёки ўзимнинг ўтуғимдек қабул килардим.

Ҳозир ҳам Ўзбекистон тарихининг забардаст олими сифатида Қаҳрамон ака Ражабовининг илмий фаолигидан яхши хабардорман. У киши турли тарихий-иммий мавзуларда самаралар ижод қилмоқда. Масалан, "Босмачилик ҳаракати"нинг аслида миллый истиқлол ҳаракатини, мустабид совет тузумни эркимиз изучин курашган ота-боборларимизни халққа ёмон кўрсатиш максадида атайлаб ушбу ёрлиқни ўйлаб топганини ҳам илк бор Қаҳрамон аканинг мақолалари орқали билib олганман. У кишининг докторлик диссертацияси ҳам айнан шу мавзуда, яъни "Туркистон минтақасида совет режимига қарши куролли ҳаракат (1918-1924 й.)" деб ном-

ланган бўлиб, унда муаллиф тарихий ҳақиқатни сохталашибмаган ҳолда, борича кўрасатиб берганини кўпчилик билмаса керак.

Тарихи олим диссертация натижалари асосида миллий истиқлол қурашининг кўзга кўршиларининг намояндalarи — Шермуҳаммадбек ва Мадаминбек қўршиларининг ҳаётни ва фанолигни ҳақида китоблар ёди. Айнан Қаҳрамон аканинг саёз-ҳаракатлари туфайли мамлакатимизда миллый озодлик ҳаракатига нисбатан ўзгача назар шаклланди. Эргаш қурбоси, Мадаминбек Шермуҳаммадбек ва миллый озодлик ҳаракатининг бошқа ўйлобшилари ҳақида мустабид совет тузумининг ўйдирмаларига барҳам берилоқмода.

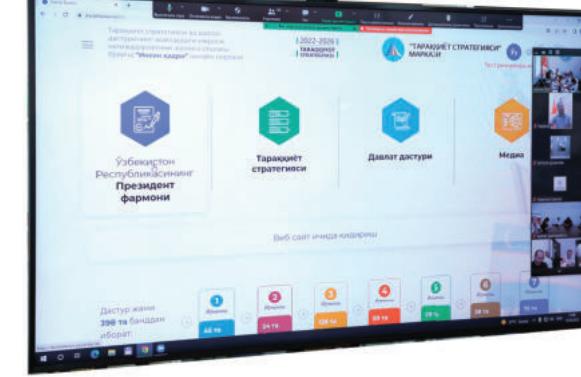
Қаҳрамон ака Ражабов илмий қизиқишилари фақат миллый-озодлик ҳаракати билан чекланиб қўлмасдан, балки турли тарихий давр ва муаммоларни камбар олади. У кишининг "Мустақил Туркистон фикри" учун муходжалалар (1917-1935 й.), "Бухорога кизил армия босқини ва унга қарши кураш", "Раззок бобо ерлари", "Фарғона воидидаги истиқлолчилик ҳаракати: моҳияти ва асосий ривожланниш босқичлари (1918-1924 й.)", "Назир Ражабов", "Файзула Хўжаев", "Усмон Хўжа", "Насруллоҳон", "Иброҳимбек қўрбоши" каби ўнлаб китоблари нашр этилган. Умуман, Қаҳрамон аканинг Туркистондаги жадидиллик ва истиқлолчилик ҳаракатлари, совет режимишнинг қатагон сиёсати, ўрга Осиё шаҳарлари тарихи, Туркистон АССР, БХСР ва XXСР тарихи ҳамда Туркистондаги тарихий шахслар ҳаётни тўғрисидан 100 дан ортиқ китоблари ва 1200 дан ортиқ илмий-оммабол тўплам нашр этилди ва у ан-

Қаҳрамон аканинг Бухорода 1756-1920 йилларда ҳуқмронлик қўилган манғитлар сулоласи ҳақида ёзган асарлари ҳам диккатга сазовордир. Биз — мустабид совет даврида таҳсил олган авлод тарих дарслекларида манғитлар ҳақида салбий фикрларни ўқишига оратданиб қолган эдик. Уларда манғит амирлари нуқули золимлик ва ёвзлиқда айблаб келинган. Афусуки, ҳозир ҳам аксарият тарихчilar манғитлар сулоласи тарихини негадир фақат кора бўёкларда тасвирлаши яхши кўришиди. Улардан фарқли равишида Қаҳрамон эка ўз тадқиқотларида манғит амирлари орасида одил ҳуқмдорлар ҳам ўттанини, хусусан, "маъсум амир" номи билан шуҳрат қозонган Амир Шоҳмурод ва унинг ўғли Амир Ҳайдар фаолиятини холосона ёритишга муваффақ бўлди.

Анхуманд Қаҳрамон ака Ражабов ҳам ўзининг "Муҳаммад Наршахий" — Туронда тарих илмининг бошқалони ёхуд Бухоронинг буюк тарихчиси" номни маъруzasи билан иштирок этди. Маъруzaда муаллиф Наршахий қолдиган буюк илмий мерос ҳақида, унинг нафакат Бухорада, балки бутун Туркiston va Turon ҳудудида тарих илмига асос солган буюк тарихчи олим эканлиги, "Бухоро тарихи" асари эса Туркистоннинг қадимиги ва илк ўрта асрлар тарихи бўйича нодир манба хисобланishi ҳақида тўқтингланниб гапириб берди. Қаҳрамон ака Ражабов ўз маърузаси охирида машҳур тарихчи юртдошимиз Наршахий номини абдийлаштириш максадида Ўзбекистон Фанлар академияси Тарих институти ҳамда Бухоро шаҳридаги олий ўкув юртларидан бирини униум номи билан атасни таклиф қилинди. "Шундай қислак биз тарихий адолатни тиклаган бўламиз!" — дега давлат этиди Қаҳрамон ака Ражабov...

Фурсатдан фойдаланиб ўзине 60 ўйиллик юбилейини нишонлаётган ажойиб инсон, забардаст олим, тарих илмининг фидойиси Қаҳрамон ака Ражабova ўзок умр, мустаҳкам соглиқ, улкан ижодий мувваффақиятлар тилайман!

«ИНСОН ҚАДРИ» онлайн портали тақдимоти бўлиб ўтди

Миршод Қўлдошев,
"Адолат" СДП Марказий аппарати бўлим бошлиги

"Инсон қадри" (davlatdasturi.uz) номи билан яратилган онлайн портالнинг асосий мақсади ва ўндағи имкониятлар ҳақида мутахассислар томонидан тўлиқ маълумот берилди. Жумладан, онлайн портал давлат органларининг аҳоли билан тўғридан-тўғри мулоқотини узлуксиз ва янада самарали давом этириш, шаффоғлиқ, очик-ошкораликни таъминлашма хизмат қиласди.

Шуни алоҳида таъқидлаш жоизи, davlatdasturi.uz онлайн портали Тараққиёт стратегияси ва давлат дастурларининг жойлардаги ижроси натижаларини кенг ахоли катламига етказиб бориши ҳамда унинг жойлардаги ижроси беъосита аҳолининг иштирокини таъминлашма мақсадидан Тараққиёт стратегияси маркази ҳамда Ахборот технологияларини ва коммуникацияларини ривоҷлантириш вазирлиги билан биргалиқда "Инсон қадри" онлайн портали номи билан ишлаб чиқилиди.

Эндилиқда "davlatdasturi.uz" онлайн платформаси орқали аҳоли давлат дастурларида белгиланган чора-тадбирларини ижроси билан батағифл танишишлари, шунингдек, тегиши йўналиш ва унда амала оширилиши белгиланган ишлар ижроси юзасидан ўз фикр, таклиф ва эътиrozларини билдиришлари мумкин.

Тақдимот давомидаги иштирокчилар ўзларини қизиқтирган саволлари ҳамда таклифлари билан фаол иштирок этилди. Ўйламики, янги онлайн портал орқали давлат дастурларида белгиланган вазифаларни ўз вақтида масъул ташкилотлар томонидан баҳарилашми фуқаролар ҳамда кенг жамоатчилик назорати остида кузатиб бориши, ўзларининг таклифларини бериши орқали жамият ривожига муносиб ҳисса қўшишга хизмат қиласди.

ПАРКЕНТ ТУМАНИ ХАЛҚ ТАЪЛИМИ БЎЛИМИ ЖАМОАСИ

Азиз ва заҳматкаш устозлар!
Сизларни 1 октябрь – Ўқитувчи ва мураббийлар куни билан
чин қалбимиздан самимий табриклаймиз.

Ёш авлодни тарбиялаш ва билим беришдек
машақатли, аммо шарафли ишларингизда
муваффақиятлар тилайман!

Касб байрамингиз муборак бўлсин, меҳридарё
ўқитувчилар!

ЧИНОЗ ТУМАНИ ХАЛҚ ТАЪЛИМИ БЎЛИМИ ЖАМОАСИ

ёшларнинг ҳар томонлама комил инсон бўлиб
етишишига муносиб ҳисса қўшаётган барча
устозларни касб байрами —
Ўқитувчи ва мураббийлар куни билан
муборакбод этади!

**Уларнинг келајак эгалари
камолоти йўлидаги ишларида
улкан зафарлар тилайди!**

Репортаж ўрнида

ПАРКЕНТ ТУМАНИ ХАЛҚ ТАЪЛИМИ БЎЛИМИ ЖАМОАСИ

Азиз ва заҳматкаш устозлар!
Сизларни 1 октябрь – Ўқитувчи ва мураббийлар куни билан
чин қалбимиздан самимий табриклаймиз.

Ёш авлодни тарбиялаш ва билим беришдек
машақатли, аммо шарафли ишларингизда
муваффақиятлар тилайман!

Касб байрамингиз муборак бўлсин, меҳридарё
ўқитувчилар!

Репортаж ўрнида

АБУ РАЙХОН БЕРУНИЙ
ТАВАЛЛУДИНИНГ
1050 ЙИЛЛИГИГА

Буюк алломага
Эҳтиром
курсатилди

Давлатимиз раҳбарининг илк Ренессанс даврининг ёрқин на-
мояндаси Абу Райхон Берунийнинг илмий-маърифий меросини
янада чуқур ўрганиш ва кенг тарғиб қилиш, ушбу йўналишда
тадқиқотлар олиб бораётган етакчи халқаро илмий марказлар би-
лан яқин ҳамкорлик ўрнатиш, шунингдек, Абу Райхон Беруний
таваллудининг 1050 йиллигини халқаро миқёсда кенг нишонлаш
борасида қабул қиласан қарори ижросини таъминлаш мақсадида,
юритимизнинг турли гўшаларида қомусий олим ҳёти ва илмий
меросини таранум этишига бағишиланган маърифий-маънавий
тадбирлар бўйлиб ўтмоқда.

Замира АБДУЛЛАЕВА,
Хоразм вилоят кенгаши матбуот котиби

Ана шундай тадбирлардан бирни Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси
Хоразм Мамун академияси ва «Адолат» СДП Хоразм вилоят кенгаши ҳам-
корлигига Президент таълим муассасалари агентлиги Шовот туман ихтисос-
лаштирилган мактаб-интернатида бўлиб ўтди. «Буюк мутафаккира эҳтиром» деб
номланган мазкур тадбирда партия фаоллари, депутатлари, Мамун академия-
сининг профессор ва олимлари, ушбу мактабнинг ўқитувчи ва ўқувчилари ҳамда
оммавий аҳборот воситалари вакиллари иштирок этишли.

Тадбирни Хоразм Мамун академияси иктиномий-гуманитар фанлар бўлими
бошлиги, филология фанлари доктори, катта илмий ходим Рауфжон Махмудов
кириш сўзи билан очиб берди.

Хоразм Мамун академияси раиси, биология фанлари доктори, профессор Икром Абдуллаев серкірда олим Абу Райхон Беруний ўз даврида маъжуд бўлган
им соҳалари, илм-фан тараққиётiga кўшган мунисоб ҳиссаси борасида йигил-
гандарга батафсил маълумот бериб ўтди. Шунингдек, Фазна шаҳрида Беруний
«Ҳиндустон тарихи» асарини ҳамда 1025 йилда «ғеодезия», 1030-1041 йилларда
оралигида «Ал-Қонун, ал-Масъудий», 1041-1048 йилларда «Минералогия»
ҳамда «Китоб ас-сайдина фит-тиб» асарларини яраттани, олимнинг жаҳон илм-
фани тараққиётiga кўшган ҳиссаси жуда улкан бўлиб, у 152 тасола яраттани,
шундан 30 таси бизгачча етиб келгани, қирқдан ошик олимлар фаолияти кўрсатган
илмий марказда ўз даврининг етук инсонлари математика, астрономия, мантиқ
сингари турли фан соҳалари билан шугулланни, уларнинг келажақда жаҳон миқё-
сигидаги ривожига замин яраттани тўғрисида атрофлича сўзлаб берди.

Буюк ватандонимиз Абу Райхон Беруний Муҳаммад ибн Аҳмад 973 йил
4 сентябрда Хоразмнинг қадимиин пойтахти Кот шаҳри (Қоракалпогистон Респу-
бликасининг Беруний шаҳри) чеккасидаги қишлоғда түғланни, берунийшунос
олим П.Г.Булгаковнинг маълумотига караганда, Беруний Абу Наср Ироқ раҳбар-
лигига ёшлигидан риёсёт ва фалакиётни ўрганиб, 16-17 ёшларидек Кўёшнинг
чошгоҳдаги баландлигини армила билан ўлчагани, 22 ёшида Марказий Осиёда
биринч бор ер губусини яраттани тўғрисидаги маъруза ва мупоҳазалар ишти-
риклилар дикъат марказидан жой олди.

Шундан сунти Ўзбекистон ёзувчилар ушумаси аъзоси Курбон Муҳаммадизо-
нинг Абу Райхон Беруний тўғрисида ёзган уч китобдан иборат тарихи романи-
нинг таддимоти бўлиб ўтди.

Китобда серкірда олим Абу Райхон Берунийнинг ҳёти, ижоди, фаолияти
тўғрисидаги тарихий меросни келажак авлодга етказишига қаратилган мақсад ил-
гари сурилган.

Муаллифинг таъкидлашича, китоб берунишунос олим Баҳром Абдухалимов
ва бошқа берунишуносларнинг асарлари асосида тайёрланган.

Фикр ва мупоҳазалар, таклиф ва тавсиялар қизғин тус олган тадбир сўнгидаги
иштирокилар қизқиран саволларга соҳа мутахассисларидан атрофлича жа-
воблар олиши.

БЕРУНИЙ ҲИҚМАТЛАРИ

Тенглик ҳукм сурган жойда сотқинлик, алдамчи эҳти-
рослар, ғам-ғусса бўлмайди.

Дарёларнинг доимо денгизга қўйилиши унинг сувига
тъясир кўрсатмаганидек, амал ва лаззат – ҳақиқий илм
олувчига тъясир кўрсата олмаслиги керак.

Билимлилек орқали нодонлик кўтарилади, азоб-уқу-
бат бўлган шак-шубҳа ўрнига илм натижасида аниқлик
киради.

Бизнинг мақсадимиз ўқувчи(талаба)ни толиқтириб
қўймаслиқдир, ҳадеб бир нарсани ўқий бериш зери-
карли бўлади ва тоқатни тоқ қиласди. Агар ўқувчи (та-
лаба) бир масаладан бошча бир масалага ўтиб турса,
у худди турли-туман боғ-рөгларда сайр қиласандек
бўлади, бир боғдан ўтар-ўтмас, бошча боғ бошланади.
Киши уларнинг ҳаммасини кўргиси ва томоша қиласиги
келади. Ҳар бир янги нарса қишига роҳат бағишиланади,
деб беҳуда айтилмаган.

ЯНГИ ҚУРИЛИШЛАР БАҲОНАСИДА...

Ҳамид Олимжон ва Зулфия яшаган уй бузилиммоқда

Пойтахтимизнинг Юнусобод тумани-
даги «Матонат» кўчаси, 18-уй.

Кўча бўйлаб ўттиз қадамча юрдим. Ўнг
томонда катта дарвоза. Тахтадан қилин-
ган дарвозанинг иккι қавати ҳам аганаб
кетгудек ҳолатда, лекин ёпиқ. Ёнидаги
чоғроқ эшик қия очилган. Ичкари кир-
дим. Чап томондаги мемориал доскани
ўқийман: «Бу уйда 1931-1941 йилларда
Ҳамид Олимжон яшаб ижод қиласан».

Мұқаддас АБДУСАМАТОВА,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган
маданият ходими

Аввал келиб, хонадон соҳибаси
билан танишиб кетганим учун
овоз бердим:

- Раъно опа.

Раъно опа мени самимий ку-
тиб олди. Салом-алиқдан сўнг
мақсадга ўтдим.

- Сиз ушбу хонадон эгаларига
ким бўласиз?

- Аввало, шундай улуғ одам-
лар яшаб ижод қиласан ҳонаонда
умргузаронлик қиласандан
баҳтиман. Эштаганим бўйича
Ҳамид Олимжон билан Зулфия
опанинг тўйлари кўчанинг на-
риги томонидаги катта ҳовлида 10
га яқин оила яшаган.

Зулфия опанинг ўзлари бу
хақда шундай гапириб берган-
дилар: «Хеч қандай шароит йўқ
эди. Кайнонам ҳовлининг нариги
чеккасига бориб, ўчқода овқат
дишишардилар. Кейинчалик мен
ҳам ўрганиб кетганим. Бизнинг
ижодга ва бир-биримизга бўлган
муҳаббатимиз туфайли ноқула-
йилар сезилмасди».

Улар иккى фарзанди бўлиши-
даги Лабзакдаги ҳовлига кўчиб
утишган экан. Ҳамид Олимжон
вафотидан сўнг уйни музей қи-
лишмоқи бўлишган. Лекин Зул-
фия опанинг мустаҳкам бўлиши учун нима-
ники зарур бўлса, ҳаммасини Зул-
фия опадан ўрганганим. Сабр-
лилик, ироди, бардошлилик, тартиб-тарбиялилик, рузғор юри-
тиш. Ҳар сафар ҳабар олгани кел-
гандаридан ғайратида ғайрат ақадан, мен-
дан қимматли насиҳатларни ая-
масдилар. Шукр, кам бўлмади.

- Демак, Зулфия опа қарин-
дош-уруг, жиғяларига, жигарла-
рига меҳрли бўлганлар.

- Жуда ҳам. Гайрат акадан
ташқари Эркин, Тўлқин каби жи-
янлари бор эди. Хўжайним агроном
эдилар. Номзодликни Кие-
вевда ёқлаганлар. Анови ерда ай-
вон бўларди. Биз кўчуб келганда

ўша машҳур «Деразамнинг ол-
дидда бир туп, ўрик опопк бўлиб
гуллайди», дега шеър бағишилан-
ган кекса ўрик дарахти бор эди.
Орадан вакт ўтиб, у қуриди.
Эсимда бор. Гайрат ака уни
олиб ташлаб, яна бошқа ўрик
экканлар. Ана, кўяпсизми, ҳа-
мон ўша дераза олдидда бир туп
урк бўри.

Киравиришдаги ҳовлига соя
солиб турган ўрик дарахтига қа-
райман. Ҳовлига кўшимча қу-
рилиш, таъмирлаш ишлари кис-
манинг ўршилган бўлса-да, қай та-
рафга қарамай иккى сиймо. Вафо
ва садоқат эгалари гойибона кў-
зимга кўрингандек ҳис қилип-
май ўзимни.

- Опа бу ерга тез-тез келиб
турардилар. «Энг баҳти кун-
ларим шу ерда ўтган», дерди-
лар кўпинча. Уларнинг меҳр бу-
лопларни ёкинчидан берди. Қолаверса, уй ҳадемай-
ман. Шу пайтга қадар таъмир-
лаш ишлари ўзимнинг зимма-
мизда бўлди. Билмадим, бунинг
боиси, балки мемориал ҳовли-
нинг муҳлислари эзёргатга келиб
туришади. Лекин ҳокимиётдан
ёки ёзувчилар ушумасидан би-
рон киши келганини эсломмай-
ман. Шу пайтга ҳадар таъмир-
лаш ишлари ўзимнинг зимма-
мизда бўлди. Билмадим, бунинг
боиси, балки мемориал ҳовли-
нинг муҳлислари эзёргатга келиб
туришади. Лекин ҳокимиётдан
ёки ёзувчилар ушумасидан би-
рон киши келганини эсломмай-
ман. Шу пайтга ҳадар таъмир-
лаш ишлари ўзимнинг зимма-
мизда бўлди. Билмадим, бунинг
боиси, балки мемориал ҳовли-
нинг муҳлислари эзёргатга келиб
туришади. Лекин ҳокимиётдан
ёки ёзувчилар ушумасидан би-
рон киши келганини эсломмай-
ман. Шу пайтга ҳадар таъмир-
лаш ишлари ўзимнинг зимма-
мизда бўлди. Билмадим, бунинг
боиси, балки мемориал ҳовли-
нинг муҳлислари эзёргатга келиб
туришади. Лекин ҳокимиётдан
ёки ёзувчилар ушумасидан би-
рон киши келганини эсломмай-
ман. Шу пайтга ҳадар таъмир-
лаш ишлари ўзимнинг зимма-
мизда бўлди. Билмадим, бунинг
боиси, балки мемориал ҳовли-
нинг муҳлислари эзёргатга келиб
туришади. Лекин ҳокимиётдан
ёки ёзувчилар ушумасидан би-
рон киши келганини эсломмай-
ман. Шу пайтга ҳадар таъмир-
лаш ишлари ўзимнинг зимма-
мизда бўлди. Билмадим, бунинг
боиси, балки мемориал ҳовли-
нинг муҳлислари эзёргатга келиб
туришади. Лекин ҳокимиётдан
ёки ёзувчилар ушумасидан би-
рон киши келганини эсломмай-
ман. Шу пайтга ҳадар таъмир-
лаш ишлари ўзимнинг зимма-
мизда бўлди. Билмадим, бунинг
боиси, балки мемориал ҳовли-
нинг муҳлислари эзёргатга келиб
туришади. Лекин ҳокимиётдан
ёки ёзувчилар ушумасидан би-
рон киши келганини эсломмай-
ман. Шу пайтга ҳадар таъмир-
лаш ишлари ўзимнинг зимма-
мизда бўлди. Билмадим, бунинг
боиси, балки мемориал ҳовли-
нинг муҳлислари эзёргатга келиб
туришади. Лекин ҳокимиётдан
ёки ёзувчилар ушумасидан би-
рон киши келганини эсломмай-
ман. Шу пайтга ҳадар таъмир-
лаш ишлари ўзимнинг зимма-
мизда бўлди. Билмадим, бунинг
боиси, балки мемориал ҳовли-
нинг муҳлислари эзёргатга келиб
туришади. Лекин ҳокимиётдан
ёки ёзувчилар ушумасидан би-
рон киши келганини эсломмай-
ман. Шу пайтга ҳадар таъмир-
лаш ишлари ўзимнинг зимма-
мизда бўлди. Билмадим, бунинг
боиси, балки мемориал ҳовли-
нинг муҳлислари эзёргатга келиб
туришади. Лекин ҳокимиётдан
ёки ёзувчилар ушумасидан би-
рон киши келганини эсломмай-
ман. Шу пайтга ҳадар таъмир-
лаш ишлари ўзимнинг зимма-
мизда бўлди. Билмадим, бунинг
боиси, балки мемориал ҳовли-
нинг муҳлислари эзёргатга келиб
туришади. Лекин ҳокимиётдан
ёки ёзувчилар ушумасидан би-
рон киши келганини эсломмай-
ман. Шу пайтга ҳадар таъмир-
лаш ишлари ўзимнинг зимма-
мизда бўлди. Билмадим, бунинг
боиси, балки мемориал ҳовли-
нинг муҳлислари эзёргатга келиб
туришади. Лекин ҳокимиётдан
ёки ёзувчилар ушумасидан би-
рон киши келганини эсломмай-
ман. Шу пайтга ҳадар таъмир-
лаш ишлари ўзимнинг зимма-
мизда бўлди. Билмадим, бунинг
боиси, балки мемориал ҳовли-
нинг муҳлислари эзёргатга келиб
туришади. Лекин ҳокимиётдан
ёки ёзувчилар ушумасидан би-
рон киши келганини эсломмай-
ман. Шу пайтга ҳадар таъмир-
лаш ишлари ўзимнинг зимма-
мизда бўлди. Билмадим, бунинг
боиси, балки мемориал ҳовли-
нинг муҳлислари эзёргатга келиб
туришади. Лекин ҳокимиётдан
ёки ёзувчилар ушумасидан би-
рон киши келганини эсломмай-
ман. Шу пайтга ҳадар таъмир-
лаш ишлари ўзимнинг зимма-
мизда бўлди. Билмадим, бунинг
боиси, балки мемориал ҳовли-
нинг муҳлислари эзёргатга келиб
туришади. Лекин ҳокимиётдан
ёки ёзувчилар

— Мавжуда ола, сиз ўзбекнинг бахтиёр аёлларидан бирисиз.
Халқимизнинг ардқоғи драматури Шароф Бошбековнинг севимли турмуш ўрготигисиз. Юртани, она тупргони, оқласини, фарзандларини юракдан севадиган, турмуш ўрготигин ёзозлайдигор инсоннга рафиқа бўлиши аёт учун баҳт, толедир. Устоз самарқандлик, сиз тошкентикисиз, ёхтэй сизларнинг умр йўлларинингизни қай ийсина боғлади?

— Мен ўрга мактабни тугатиб, Тошкент Театр ва рассомчилик институтига сенинг ўқишига кирдам, 15 кун ўйғаннимиздан сўнг пахтага жўнатиб юборишиб.

Хулас, пахта даласига бориб, этак тақиб, бирин-кетин жаҳтарпра гушилик. Мен қишлоқда ўстанман. Ёнимдаги дугонам шаҳарлик бўлгани учун пахта териш сирарорини билмай, анча қийналди. Нукул "Вой-бўй, буни қандай теради".

нотам ҳам "Бешта ўғлим бор, биттаси Тошкентда яшаса, яшабдида", деган эканлар ўшанда.

Шу билан тўй ҳаракатлари боштаниб кетди.

Шароф ақам ваъдасига вафо қилиб, тўйни Тошкентда ўтказди ва биз шаҳарда яшаб қолдик.

Самарқандга факат меҳмон бўлиб борардик. Са-

марқандлик, кариндошларим мени жуда яхши қабул қилишган, менинг ҳам уларга меҳрим, хурматим баланд.

Айтганларидай, орадан бир йил вакт ўтиб, ёзувишлар ушмасида уй бериши, 1-қаватдан, 4-хонани.

— Севган инсоннингиз билан барча қийинчиликларни бирга енгизиб, ҳаётинги давом этишлар эканисиз, нималарни англатадигизни, нималарга ишонч ҳосил қилингиз?

— Албатта, Шароф ақам билан ҳаёт йўлимиз жуда текис ўтган деб, айта олмайман. Ҳамманини каби бу йўлда ўнкир-чўнкирликлар, паст-баландилклар, тушуномчиликлар ҳам бўлган. Лекин асосийси, инсоннинг тақдир йўнинг боши тўғри ва текис бўлган, ундан ҳам кераги, йўл охирининг ҳайрли бўлишидан. Умр йўлининг ўргатидаги турли синовларни эса ҳар бир инсоннинг фикрлаши, хулоса чиқариши, тўғри йўлни танлаши учун Оллоҳининг имтиҳони, деб билимэн. Энди мухими, бу йўлдукларни бир-бираидан ажрамагани, бир-бirimizaga бўлган илик тўйтуларни сақлаб қопа оғланимиздир.

— Гулистоң театрида турли ролларни ижро этсанисиз, бунга турмуш ўрготигизни қандай қарангандар, қизғонгизни ёки тушуномчиликларни турбайтиб оиласиб муносабатларни даро кетган пайтларни ҳам бўлганим?

— Шароф ақам ҳеч қачон ишлашимга қарашлилар, ишламишлар. Истасанг, театрда ишла, деганлар. Чунки актиса эканимни билиб уйланганлар. Рашид қиардилар, лекин ҳеч қачон рашк сабаб жанжал қилимаган. Умуман олганда, Шароф ақам жанжални, муаммо чиқариши, муносабатларимизни мурakkabлаштириши, оила тинчни бузини ёмон кўрар дедилар. Доимо менга хурмат билан муносабатни бўлганлар. Лекин "Бой ила хизмати" спектаклида Турғун Азизов Фоғир, мен Жамила ролини ижро этсанимда, Шароф ақам спектаклига келмаган...

— Шароф ақам ўтиб, институтга қайтган, вақтимиз ўқиши, дарс тайёлар, репетициялар билан ўтари. Бир куни режиссерларни факультетидаги бир йигит дипломни иши топшириши керак экан. У "Номус" спектаклини саҳнадаштиромокчи эди. Биш ролга мени таклиф қилди. Партияни ўша йигит экан. Шу-шу, у билан

дерди. Нихоят ёнидаги эгатда пахта тераётган йигитнинг раҳми келди шекилини, ёрдамга шошилди. Дугонам чиройли, кўхлини ўзи, йигит эса жуда ҳазилкан экан. Уни ҳар кил ҳазил-хузул гаплар, ҳангомалар айтиб, кулдира бошлади. "Мен сизни бир кўришда севиб қолдим, пахтадан кейин тўй қиласан, нима дейсиз? Мен сизга ўйлансан, дўстим! Шароф дугонанинг ўйлансан, кўшалок тўй қилардик да, зўр бўларди" деди. Мен улардан аича илдамлар кетган бўлсан ҳам, бу гапни ёшишиб, жаҳл билан каддимни ростлаб: "Вой, менга ким ўйланар экан? Мактабда сал ҳазил қиладиган ўғил болаларнинг адаабини берган қизга!" деди. Бу гапнидан кейин уйигитнинг нариги томонидан пахта тераётган дўсти ҳам қаддимни кўтариб, менга қаради. Оғизин, корачадан келган, қора сочли, қора кўз, қора қош йигит ёзигиз қизил катак-катак куйлай кишиб оғланди...

Пахта мавсуми ўтиб, институтга қайтган, вақтимиз ўқиши, дарс тайёлар, репетициялар билан ўтари. Бир куни режиссерларни факультетидаги бир йигит дипломни иши топшириши керак экан. У "Номус" спектаклини саҳнадаштиромокчи эди. Биш ролга мени таклиф қилди. Партияни ўша йигит экан. Шу-шу, у билан

поятингин Жомбои туманинг йўлчиги. Губурни ўйлансан, дўстим! Шароф ақам топшириши, ўзи ўнкир-чўнкирликларни бирга енгизиб, ҳаётинги давом этишлар эканисиз, нималарни англатадигизни, нималарга ишонч ҳосил қилингиз?

— Албатта, Шароф ақам билан ҳаёт йўлимиз жуда текис ўтган деб, айта олмайман. Ҳамманини каби бу йўлда ўнкир-чўнкирликлар, паст-баландилклар, тушуномчиликлар ҳам бўлган. Лекин асосийси, инсоннинг тақдир йўнинг боши тўғри ва текис бўлган, ундан ҳам кераги, йўл охирининг ҳайрли бўлишидан. Умр йўлининг ўргатидаги турли синовларни эса ҳар бир инсоннинг фикрлаши, хулоса чиқариши, тўғри йўлни танлаши учун Оллоҳининг имтиҳони, деб билимэн. Энди мухими, бу йўлдукларни бир-бираидан ажрамагани, бир-бirimizaga бўлган илик тўйтуларни сақлаб қопа оғланимиздир.

— Гулистоң театрида турли ролларни ижро этсанисиз, бунга турмуш ўрготигизни қандай қарангандар, қизғонгизни ёки тушуномчиликларни турбайтиб оиласиб муносабатларни даро кетган пайтларни ҳам бўлганим?

— Шароф ақам ҳеч қачон ишлашимга қарашлилар, ишламишлар. Истасанг, театрда ишла, деганлар. Чунки актиса эканимни билиб уйланганлар. Рашид қиардилар, лекин ҳеч қачон рашк сабаб жанжал қилимаган. Умуман олганда, Шароф ақам жанжални, муаммо чиқариши, муносабатларимизни мурakkabлаштириши, оила тинчни бузини ёмон кўрар дедилар. Доимо менга хурмат билан муносабатни бўлганлар. Лекин "Бой ила хизмати" спектаклида Турғун Азизов Фоғир, мен Жамила ролини ижро этсанимда, Шароф ақам спектаклига келмаган...

— Шароф ақам ҳеч қачон ишлашимга қарашлилар, ишламишлар. Истасанг, театрда ишла, деганлар. Чунки актиса эканимни билиб уйланганлар. Рашид қиардилар, лекин ҳеч қачон рашк сабаб жанжал қилимаган. Умуман олганда, Шароф ақам жанжални, муаммо чиқариши, муносабатларимизни мурakkabлаштириши, оила тинчни бузини ёмон кўрар дедилар. Доимо менга хурмат билан муносабатни бўлганлар. Лекин "Бой ила хизмати" спектаклида Турғун Азизов Фоғир, мен Жамила ролини ижро этсанимда, Шароф ақам спектаклига келмаган...

— Шароф ақам ҳеч қачон ишлашимга қарашлилар, ишламишлар. Истасанг, театрда ишла, деганлар. Чунки актиса эканимни билиб уйланганлар. Рашид қиардилар, лекин ҳеч қачон рашк сабаб жанжал қилимаган. Умуман олганда, Шароф ақам жанжални, муаммо чиқариши, муносабатларимизни мурakkabлаштириши, оила тинчни бузини ёмон кўрар дедилар. Доимо менга хурмат билан муносабатни бўлганлар. Лекин "Бой ила хизмати" спектаклида Турғун Азизов Фоғир, мен Жамила ролини ижро этсанимда, Шароф ақам спектаклига келмаган...

— Шароф ақам ҳеч қачон ишлашимга қарашлилар, ишламишлар. Истасанг, театрда ишла, деганлар. Чунки актиса эканимни билиб уйланганлар. Рашид қиардилар, лекин ҳеч қачон рашк сабаб жанжал қилимаган. Умуман олганда, Шароф ақам жанжални, муаммо чиқариши, муносабатларимизни мурakkabлаштириши, оила тинчни бузини ёмон кўрар дедилар. Доимо менга хурмат билан муносабатни бўлганлар. Лекин "Бой ила хизмати" спектаклида Турғун Азизов Фоғир, мен Жамила ролини ижро этсанимда, Шароф ақам спектаклига келмаган...

— Шароф ақам ҳеч қачон ишлашимга қарашлилар, ишламишлар. Истасанг, театрда ишла, деганлар. Чунки актиса эканимни билиб уйланганлар. Рашид қиардилар, лекин ҳеч қачон рашк сабаб жанжал қилимаган. Умуман олганда, Шароф ақам жанжални, муаммо чиқариши, муносабатларимизни мурakkabлаштириши, оила тинчни бузини ёмон кўрар дедилар. Доимо менга хурмат билан муносабатни бўлганлар. Лекин "Бой ила хизмати" спектаклида Турғун Азизов Фоғир, мен Жамила ролини ижро этсанимда, Шароф ақам спектаклига келмаган...

— Шароф ақам ҳеч қачон ишлашимга қарашлилар, ишламишлар. Истасанг, театрда ишла, деганлар. Чунки актиса эканимни билиб уйланганлар. Рашид қиардилар, лекин ҳеч қачон рашк сабаб жанжал қилимаган. Умуман олганда, Шароф ақам жанжални, муаммо чиқариши, муносабатларимизни мурakkabлаштириши, оила тинчни бузини ёмон кўрар дедилар. Доимо менга хурмат билан муносабатни бўлганлар. Лекин "Бой ила хизмати" спектаклида Турғун Азизов Фоғир, мен Жамила ролини ижро этсанимда, Шароф ақам спектаклига келмаган...

— Шароф ақам ҳеч қачон ишлашимга қарашлилар, ишламишлар. Истасанг, театрда ишла, деганлар. Чунки актиса эканимни билиб уйланганлар. Рашид қиардилар, лекин ҳеч қачон рашк сабаб жанжал қилимаган. Умуман олганда, Шароф ақам жанжални, муаммо чиқариши, муносабатларимизни мурakkabлаштириши, оила тинчни бузини ёмон кўрар дедилар. Доимо менга хурмат билан муносабатни бўлганлар. Лекин "Бой ила хизмати" спектаклида Турғун Азизов Фоғир, мен Жамила ролини ижро этсанимда, Шароф ақам спектаклига келмаган...

— Шароф ақам ҳеч қачон ишлашимга қарашлилар, ишламишлар. Истасанг, театрда ишла, деганлар. Чунки актиса эканимни билиб уйланганлар. Рашид қиардилар, лекин ҳеч қачон рашк сабаб жанжал қилимаган. Умуман олганда, Шароф ақам жанжални, муаммо чиқариши, муносабатларимизни мурakkabлаштириши, оила тинчни бузини ёмон кўрар дедилар. Доимо менга хурмат билан муносабатни бўлганлар. Лекин "Бой ила хизмати" спектаклида Турғун Азизов Фоғир, мен Жамила ролини ижро этсанимда, Шароф ақам спектаклига келмаган...

— Шароф ақам ҳеч қачон ишлашимга қарашлилар, ишламишлар. Истасанг, театрда ишла, деганлар. Чунки актиса эканимни билиб уйланганлар. Рашид қиардилар, лекин ҳеч қачон рашк сабаб жанжал қилимаган. Умуман олганда, Шароф ақам жанжални, муаммо чиқариши, муносабатларимизни мурakkabлаштириши, оила тинчни бузини ёмон кўрар дедилар. Доимо менга хурмат билан муносабатни бўлганлар. Лекин "Бой ила хизмати" спектаклида Турғун Азизов Фоғир, мен Жамила ролини ижро этсанимда, Шароф ақам спектаклига келмаган...

— Шароф ақам ҳеч қачон ишлашимга қарашлилар, ишламишлар. Истасанг, театрда ишла, деганлар. Чунки актиса эканимни билиб уйланганлар. Рашид қиардилар, лекин ҳеч қачон рашк сабаб жанжал қилимаган. Умуман олганда, Шароф ақам жанжални, муаммо чиқариши, муносабатларимизни мурakkabлаштириши, оила тинчни бузини ёмон кўрар дедилар. Доимо менга хурмат билан муносабатни бўлганлар. Лекин "Бой ила хизмати" спектаклида Турғун Азизов Фоғир, мен Жамила ролини ижро этсанимда, Шароф ақам спектаклига келмаган...

— Шароф ақам ҳеч қачон ишлашимга қарашлилар, ишламишлар. Истасанг, театрда ишла, деганлар. Чунки актиса эканимни билиб уйланганлар. Рашид қиардилар, лекин ҳеч қачон рашк сабаб жанжал қилимаган. Умуман олганда, Шароф ақам жанжални, муаммо чиқариши, муносабатларимизни мурakkabлаштириши, оила тинчни бузини ёмон кўрар дедилар. Доимо менга хурмат билан муносабатни бўлганлар. Лекин "Бой ила хизмати" спектаклида Турғун Азизов Фоғир, мен Жамила ролини ижро этсанимда, Шароф ақам спектаклига келмаган...

— Шароф ақам ҳеч қачон ишлашимга қарашлилар, ишламишлар. Истасанг, театрда ишла, деганлар. Чунки актиса эканимни билиб уйланганлар. Рашид қиардилар, лекин ҳеч қачон рашк сабаб жанжал қилимаган. Умуман олганда, Шароф ақам жанжални, муаммо чиқариши, муносабатларимизни мурakkabлаштириши, оила тинчни бузини ёмон кўрар дедилар. Доимо менга хурмат билан муносабатни бўлганлар. Лекин "Бой ила хизмати" спектаклида Турғун Азизов Фоғир, мен Жамила ролини ижро этсанимда, Шароф ақам спектаклига келмаган...

— Шароф ақам ҳеч қачон ишлашимга қарашлилар, ишламишлар. Истасанг, театрда ишла, деганлар. Чунки актиса эканимни билиб уйланганлар. Рашид қиардилар, лекин ҳеч қачон рашк сабаб жанжал қилимаган. Умуман олганда, Шароф ақам жанжални, муаммо чиқариши, муносабатларимизни мурakkabлаштириши, оила тинчни бузини ёмон кўрар дедилар. Доимо менга хурмат билан муносабатни бўлганлар. Лекин "Бой ила хизмати" спектаклида Турғун Азизов Фоғир, мен Жамила ролини ижро этсанимда, Шароф ақам спектаклига келмаган...

— Шароф ақам ҳеч қачон ишлашимга қарашлилар, ишламишлар. Истасанг, театрда ишла, деганлар. Чунки актиса эканимни билиб уйланганлар. Рашид қиардилар, лекин ҳеч қачон рашк сабаб жанжал қилимаган. Умуман олганда, Шароф ақам жанжални, муаммо чиқариши, муносабатларимизни мурakkabлаштириши, оила тинчни бузини ёмон кўрар дедилар. Доимо менга хурмат билан муносабатни бўлганлар. Лекин "Бой ила хизмати" спектаклида Турғун Азизов Фоғир, мен Жамила ролини ижро этсанимда, Шароф ақам спектаклига келмаган...